

Çok Ülkeye satış mı? Yoksa birden çok Satış mı?

Her firmanın ihracat hedefleri farklı olabilir. Bir firma için, bir birim ürün “*değeri*” yüksek olurken, diğerleri için “*değer*” anlamında daha fazla satmak ancak amaçlarına uyabilir. Dış Ticaret kavramı düşünüldüğü zaman bu çok daha değişik bir anlam içerebilir. Karşınızda nede olsa bütün Dünya pazarı var. Olayı biraz daha karıştıralım, sektör olarak mukayese yapalım. Gerçekten ne kadar doğru bir yaklaşım olabilir ki? Birkaçınızı duyar gibiyim, arkadaş bu adam saçmaladı iyicene diye...

Sanki bunu yapan benmişim gibi düşünmeyin. Yapan TİM (*Türkiye İhracatçılar Meclisi*). Şunu unutmayalım hepimizin bildiği bir gerçeği: “*Başarı her zaman öne çıkar, sonra hemen unutulur, ama kayıp oldu mu, kayıplar hiçbir zaman unutulmaz*”. Ne yazık ki genellikle, kayıplar olduğu vakit, bunların neden olduğundan çok, “*güzel arkadaş, ama burada kayıp var*”, “*bu ne olacak*” gibi bir yaklaşım gösteren *patronlar – yönetici* zihniyeti. Benim düşünceme göre, gerçek başarının önünde bulunan en büyük etkenlerdir. Doğru yönetim, kayıpların genel içerisine süspansiyon edilerek, ilerleyen süreçte nedenlerinin neler olduğu tespit edilerek, önüne geçilecek strateji oluşturulması ve oluşun başarının gölgelenmemesi lazım.

Biraz daha gerçeklere bakalım **2017** yılı ***ihracat rakamlarımız*** üzerinden gidelim; (*alınan bilgilerin linkini yazmıyorum, isteyen olursa kendi gidip bakabilir. Türkiye’de ihracat ile ilgilenen bütün arkadaşların TİM’in web sitesini çok iyi bilmesi gerekir*)

En çok İhracat gerçekleştiren sektörleri belirtmişiler:

Sırasıyla ***Otomotiv*** – 28,5 Milyar Dolar / ***Makine ve Aksamları*** – 6,1 Milyar Dolar / ***Mücevher*** – 3,3 Milyar Dolar / ***Savunma ve Havacılık Sanayi*** – 1,7 Milyar Dolar / ***Meyve Sebze Mamulleri*** – 1,4 Milyar Dolar / ***Süs Bitkileri ve Mamulleri*** – 84,8 Milyon Dolar

1 Milyar Dolar üzeri yapan ***Sektör Sayısı*** – 23

Altta bilgileri ayrı tutuyorum.

- İhracatçı firma Sayısı – **69. 516** (ek bilgi bu sayı **2016** için **66.951 - %3,6 artış**)
- 1 Milyar Dolar üzeri ihracat yapılan ülke sayısı **33** (ek bilgi bu sayı 2016 için **29**)

Bir bilgi daha ekleyelim

- Ekonomi Bakanımız tarafından verilen bilgiler ışığında; Türkiye'nin ithalatının, 2017'de bir önceki yıla göre yüzde **17,9** artışla **234,2 milyar dolar** olarak gerçekleşmiş, "Bu artışta ham madde-ara malı ithalatındaki yüzde **27,9'luk artış etkili** oldu." Denmiştir.

Dış Ticaret Açığı nedir?

Toplam ithalatınızdan toplam ihracatınız çıkartılır ve aradaki miktar sizin dış ticaret açığınız olur. Bu durumda bizim için açık (2017 yılı toplam ihracatımız **-157 milyar 94 milyon**) = **76 milyar 26 Milyon Dolar** – Diğer bir deyişle yapılan toplam ihracatınızın **%52,4** ine denk etmektedir.

TÜİK (*Türkiye İstatistik Kurumu*) tarafından **29 Aralık 2017** Tarihinde verilen istatistik değerlerine göre, “İhracatın ithalatı karşılama oranı **2016 Kasım ayında %75,5 iken, 2017 Kasım ayında %69,2'ye** düştü”. Bence burası önemli, bir taraftan ihracatımız artarken, dış ticaret açığının karşılama oranı da aynı şekilde artmaktadır. TÜİK in belirttiğine göre; Almanya'dan yapılan ithalat, 2017 yılı Kasım ayında 1 milyar 982 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 981 milyon dolar ile Çin, 1 milyar 906 milyon dolar ile Rusya ve 1 milyar 16 milyon dolar ile İtalya izledi.

Biraz daha açalım ithalat rakamını ve sektör aşamasına geçelim:

TÜİK in yine aynı tarihteki haber bültenine göre

“Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %3,9 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.3 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Kasım ayında ISIC Rev.3’e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam hracattaki payı %92,8’dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,9, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise %36,3’tür.

Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ithalatı içindeki payı %15,7 oldu

İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %81,1’dir. 2017 Kasım ayında yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %15,7, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise 42,3 tür”

(Not: Bu yazıyı hazırlarken henüz Aralık 2017 ihracat ve ithalat ilk 20 fasıl yayınlanmadığı için sadece Kasım 2017 itibari ile veriler mevcuttur)

asım 2017 verilerine göre **İTHALAT** (Yazıya sadece ilk 7 Fasılı ekliyorum – Diğer fasıllar 4,4 Milyar dolar ve altındadır)

- 27 Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar – 29,7 Milyar Dolar
- 84 Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları - 22 Milyar Dolar
- 85 Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı - 16,9 Milyar Dolar
- 87 Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı - 13,5 Milyar Dolar
- 72 Demir ve çelik- 13,5 Milyar Dolar
- 39 Plastikler ve mamulleri- 11,1 Milyar Dolar
- 71 Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar – 14,7 Milyar Dolar

İlk yüksek fasıla biraz daha dikkatli bakalım, Mineral Yakıtlar – 29,7 Milyar dolar, Kasım 2017 itibariyle verildiği halde, toplam Dış Ticaret açığımızın %50 sine denk etmektedir. Şimdi bunu okuyan birçok “üstat” arkadaşımız – “Eh! Nede olsa üretim de kullanılıyor, bizim ülkemiz enerjiye bağımlı bir ülkedir”, benzeri yorumlar getirebilir. Bunun ne kadarının gerçekte doğru olduğunu bizler biliyoruz diyorum ve konuyu daha fazla deşmek niyetinde olmadığımı ifade ederim. Konu basitçe mineral yakıtların kullanım oranı ile ilgilidir. Bugün küçük ve orta ölçekli sanayimizin bir çoğunluğu halen daha eski tip makinelerle üretim yapmaktadırlar. Makine yenileme teşvikleri geçen 2016 yılında başlamış ve bundan faydalanabilen firmalar sayısı da bellidir. Makine yenileme sadece bu işin bir kısmını oluşturuyor. Genel anlamda sektörlerde kullanılan solar enerji, nükleer enerjinin bir an önce devreye alınması, rüzgârgülleri ve alternatif enerji kaynaklarının daha geniş alanlarda kullanımı çok yavaş ilerliyor. Düşünsenize, *enerji ithalatınızı %80 düşürdüğünüzü birden genel dış ticaret açığınızı da %10'lara kadar indirmiş olursunuz.* Peki, bu aşamada şunu sormak isterim: çok satış mı, yoksa değeri yüksek satış mı? – Nasıl mı bağlantılı – Hadi okumaya devam o zaman.

Kasım 2017 verilerine göre **İHRACAT** (Yazıya sadece ilk 9 Fasılı ekliyorum – Diğer fasıllar 3 Milyar dolar ve altındadır)

- 87 Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı - 19, 6 Milyar Dolar
- 84 Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları- 11,2 Milyar Dolar
- 61 Örme giyim eşyası ve aksesuarı – 7,3 Milyar Dolar
- 85 Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı - 6, 5 Milyar Dolar
- 72 Demir ve çelik 6,6 Milyar Dolar
- 71 Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar – 9,7 Milyar Dolar
- 73 Demir veya çelikten eşya - 4,6 Milyar
- 62 Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı - 4,9 Milyar Dolar
- 39 Plastikler ve mamulleri - 4, 5 Milyar Dolar

Bu verilerde bir gariplik mi var? Yoksa sadece bana mı öyle geliyor! En çok ihracat yaptığımız ilk iki fasılların toplamını aldığımız zaman ancak ithal ettiğimiz Mineral yakıt fasıl toplamına denk ediyor. Hükümetimiz bunu aşmak için elinden geleni yaptığını biliyorum ve ilgili her vatandaş gibi yakından takip ediyorum. Yalnız bir şeyi ifade etmek isterim ki, kendi içimizdeki siyasi itişme ve kakışmadan dolayı olmamız gereken noktanın çok gerisindeyiz. Bunların bir an önce geride bırakılarak ilerlemenin ve **alternatif enerji** kaynaklarının bir an önce devreye alınarak “**değer**” anlamında daha yüksek ihracat ürünlerine ulaşmamız gereklidir.

Olması gereken “**çok satış mı, yoksa değeri yüksek satış mı?**” diye bir sorunun cevabı “**değeri yüksek daha çok satıştır**”. Bu tip satışlardan gelecek olan birim değerindeki artış bizim sadece Dış Ticaret açığımızın kapanması anlamına gelmez, aynı zamanda genel ekonomi içerisindeki refah düzeyinin de artmasına vesile olacaktır.

Dünya genelinde refah seviyesi yüksek olan ülkelere bakıldığı zaman, değerleri yüksek ve adetsel olarak fazla ihracat getirileri olanların alternatif enerji kaynaklarını çoktan kullanmaya başlamış oldukları görülebilir. Bunların nimetlerinden geçen 30 – 40 yıl boyunca faydalanmışlar ve faydalanmaya devam etmektedirler.

İnanıyorum ki, Ülke olarak hedeflerimizi tutturmak anlamında, esas ulaşmamız gerekenler çok daha ileridedir. Bilinmesi gereken ise kendimize inanmak, etrafımızı bilinçlendirmek, gelişimin devamını her an sağlamaya devam etmeliyiz.

Başarısızlıklarımızı devamlı olarak göz önünde tutmak yerine, bunları iyileştirme ve geliştirme için kullanmamız, sadece bizim kendimiz için bir fayda sağlamanın yanında, hepimizim bekası için şarttır.

Saygılarımla,

İzzet DURU